

alle de betydelige Videnskabsmænd, som ere her i Landet, det bliver vist ikke saa forstrækkelig mange i det Hele. Men der er de faste Bladser naturligtvis en Hindring, de, som sidde i dem, udfylde dem, saa at ikke Andre kunne komme til, førend de en Gang gaa af eller dø, og det bliver saa meget vanskeliggere at faae oprettet nye Bladser, jo flere der er af faste. Naar man skaber faste Profesforpladser hver Gang, der viser sig Trang til mere Lærhjælp i et eller andet Fag, saa har man dem og kommer ikke let bort fra dem. Der er saaledes for Dieblisket Trang i det theologiske Fakultet til flere Lærkræfter paa Grund af den store Mængde theologiske Studerende, men jeg vilde finde det meget urigtigt, om man derfor nu vilde oprette faste Profesforpladser i den Anledning, thi det er, saa vidt jeg kan se, kun aldeles forbigaaende med det store Antal theologiske Studerende. Det ligger ganske simpelt deri, at de theologiske Embeder for Tiden ere gode Embeder, og der har i en lang Aarrække været for saa Embedsainligere. Nu strømme de Studerende til i Masser, og de ville vedblive med denne Tilstrømning, indtil det Dieblisk kommer, da man indser, at det nu ikke længer er saa attræaelsesværdige Stillinger, saa falder Tilstrømningen bort. Men have vi faaet en fast Profesforplads, saa er den der, saa komme vi ikke af med den. Det var det andet Punkt, jeg gjerne vilde henlede det ærede Udvalgs Opmærksomhed paa, at vi saa lidt som muligt gik videre i Retning af faste Profesforpladser. Endelig er der et tredje Punkt, jeg vil berøre, det er Spørgsmaalet om Lønningerne. Forslaget indeholder jo til Dels en ny Organisation af Universitetets Forhold, og dels en Lønningslov for Universitetets Embedsmænd. Jeg for mit Vedkommende vil gjerne gaa med til, at Professorerne faae gode, anstændige Lønninger, og jeg er tilbøielig til at tro, at i hvert Fald en Del af de yngre Profesforer ere meget uheldig stillede, men jeg er ikke rigtig vis paa, om den hele Maade, hvorpaa man lønner Profesforer, er saa heldig, som den kunde være. Nu er jo Forholdet saaledes, at der er en fast Begyndelsesløn, som efterhaanden stiger efter bestemte Regler med Aldersstillæg o. s. v., saaledes at den, der en Gang er kommen ind, kan vide, at nu gaar det jevnt fremad. Det er imidlertid i alle Livets Forhold uheldigt for mange Mennesker, naar de ere komne ind i en Stilling, hvor de kunne lægge sig saa temmelig til Ro og alligevel avancere jevnt fremad. Jeg veed, det er

Noget, som Folk her i Landet sætte overordentlig stor Pris paa, og det er maaske forgjæves at tale derimod; men jeg tror alligevel ikke, det er heldigt, hverken set fra Videnskabens Synspunkt eller fra Vedkommendes eget Standpunkt. Jeg kjender for min Del ikke saa faa Mennesker i min egen Alder, der dog ikke er saa meget høi, som allerede ere komne i, hvad man kalder sikkre Stillinger, og ere fuldstændig gaaede i Staa, og det er farligt i alle Forhold. Men det er i højere Grad farligt for en Videnskabsmænd, om han veed, at han, naar han først er kommen i et fast Embede og har faaet Aldersstillæg, kan hvile paa sine Laurbær og slaa sig til Ro. Jeg veed ikke, hvorledes man let kunde faae dette Forhold omændret, men jeg vil henstille til Udvalget, om Sagen ikke kunde ordnes saaledes, at Begyndelseslønningerne i det Hele bleve satte rigeligere, end de nu ere, men at man med Hensyn til de senere Tillæg ikke satte dem for store, efter faste bestemte Regler, men at man derimod paa de aarlige Tilvækste gav Bevillinger til Folk, efter som de havde vist Dygtighed og præsteret videnskabeligt Arbejde, eller naar andre Grunde tale derfor. Jeg kan godt tænke mig, at Mange vilde være ilde stede ved saaledes at være ligesom i Afhængighed af Lovgivningsmagten, men det er jo for Statssamfundet de arbeide, det er fra Statssamfundet de Herrer faae deres Løn, og om Statsamfundet ogsaa bestemte Lønnen noget efter, hvad Arbejde der præsteres, var vel i Grunden ikke saa ubilligt. Dertil kommer med Hensyn til Lønningerne, at det ikke er let at komme til Bunds i, hvorledes Professorernes Lønning ved Universitetet egentlig er. Der er jo meddelt os Oplysning om deres Lønninger og deres Aldersstillæg, og der er ogsaa meddelt os en Del af de forskjellige Emolumenter, Professorerne have, men det forekommer mig, at Universitetet sidder inde med forskjellige Goder, som fordeles mellem Professorerne, men som jeg i alt Fald ikke her kan se, og som det overhovedet er noget vanskeligt at faae Rede paa, hvorledes det egentlig hænger sammen med. Dertil kommer, at Professorerne eller i alt Fald mange af dem aabenbart ikke kunne være saa stærkt optagne af deres Arbejde, da de saa ofte ved Siden af deres Profesforjærning kunne have et endogsaa overordentlig stort Antal forskjellige Virksomheder. Alt dette maatte jo nøie overveies, inden man gaar ind paa at bestemme, hvad Lønnen for deres egentlige Profesforjærning skal sættes til.